

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Проект

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Бакалавр із середньої освіти (Біологія та здоров'я людини).
Професійна кваліфікація: Вчитель біології та здоров'я людини. Практичний психолог закладу освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Глухівського НПУ ім.О.Довженка

Голова вченої ради _____ проф. Олександр КУРОК
(протокол № _____ від «__» _____ 202__ року)

Освітня програма вводиться в дію з _____ р.

В.о.ректора _____ проф. Олександр КУРОК
(наказ № __ від « ____ » _____ 202__ р.)

Глухів 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО Кафедрою теорії і методики викладання природничих дисциплін протокол № _____ від ____ 20__ року Завідувач кафедри доц. Луценко О. І.	ПОГОДЖЕНО Кафедрою біології, здоров'я людини та методики навчання протокол № _____ від ____ 20__ року Завідувач кафедри _____ доц. Мегем О. М.
	ПОГОДЖЕНО Вченою радою факультету природничої і фізико-математичної освіти протокол № _____ від ____ 20__ року Голова вченої ради _____ проф. Коренева І. М.

ПЕРЕДМОВА

ВВЕДЕНО В ДІЮ як тимчасовий документ до введення Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія)» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) є нормативним документом, що визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання цієї програми; очікувані результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач.

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ:

1. Мегем Олесі Миколаївни, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувачки кафедри біології, здоров'я людини та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка — керівник робочої групи, гарант програми;
2. Кореневої Інни Миколаївни, доктора педагогічних наук, професора кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін, декана ФПФМО Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
3. Рудишина Сергія Дмитровича, доктора педагогічних наук, кандидата біологічних наук, професора кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
4. Хроленко Марини Володимирівни, доктора педагогічних наук, професора кафедри біології, здоров'я людини та методики навчання, першого проректора Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
5. Луценко Олени Іванівни, кандидата біологічних наук, доцента, завідувача кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
6. Полілуєвої Інги Володимирівни, кандидата психологічних наук, старшого викладача кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
7. Самілик Валентини Іванівни, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
8. Полякової Анастасії Сергіївни, кандидата біологічних наук, старшого викладача кафедри теорії і методики викладання природничих дисциплін Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
9. Кириєнко Олени Олександрівни, асистента кафедри біології, здоров'я людини та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
10. Нікітченко Наталії Григорівни, асистента кафедри біології, здоров'я людини та методики навчання Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи;
11. Коноплі Олени Сергіївни, психолога комунального закладу «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Глухівської міської ради, вчителя біології Некрасівського НВК Глухівської міської ради.
12. Бурчак Тетяни Станіславівни, здобувачки ВО за ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія)» предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Глухівського НПУ ім. О. Довженка — член робочої групи.

13. Гули Оксани Олегівни, здобувачки ВО за ОПП «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія)» предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Глухівського НПУ ім. О. Довженка – член робочої групи.

Профіль освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія)»
«Secondary education (Biology and human health and psychology)»
зі спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(014.05 Secondary education (Biology and human health))

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка (Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv national pedagogical university); факультет природничої і фізико-математичної освіти (Faculty of Natural and Physical and Mathematical Education).
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр / Bachelor. Бакалавр із середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини. Практичний психолог закладу освіти. (Bachelor of Secondary Education (Biology and Human Health). Teacher of biology and human health. Practical psychologist of an educational institution)
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія). Secondary education (Biology and human health and psychology).
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. На базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. На базі освітнього ступеня, що відповідає НРК 5 можуть бути перезараховані не більш ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньо-професійної програми.
Наявність акредитації	Немає
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або раніше здобутого освітнього ступеня, що відповідає НРК 5.
Мова(и) викладання	Українська

Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://pfm.gnpu.edu.ua/index.php/spetsialnist-014-serednia-osvita-bi-olohiia-ta-zdorov-ia-liudyny-os-bakalavr
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоздатного вчителя біології та здоров'я людини, практичного психолога у закладах освіти, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, новітніми технологіями навчання, концептуальними знаннями щодо психологічної допомоги усім учасникам освітнього процесу та навичками їх практичного застосування, здатний до розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері середньої освіти та психології, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення упродовж життя на засадах сталого розвитку.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта. Предметна спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Додаткова спеціальність 053 Психологія. Об'єктами вивчення та діяльності є освітній процес у закладах загальної середньої освіти, пов'язаний з навчанням біології, основ здоров'я, інтегрованому курс «Здоров'я, безпека та добробут»; психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі «Освіта» за спеціальністю 014. Середня освіта під час викладання шкільних курсів «Біологія», «Основи здоров'я», «Здоров'я, безпека та добробут» та у процесі здійснення виховної, позанавчальної діяльності; формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження

	психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: теоретико-практичні засади процесу навчання, виховання та розвитку учнів в умовах освітнього середовища закладів загальної середньої освіти. Система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань. Педагогічні, психологічні, біологічні науки, дисципліни здоров'язбережувального, екологічного спрямування тощо. Методи, методики та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; освітні методики; традиційні та інноваційні технології середньої освіти; методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги. Інструменти й обладнання: навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінету біології ЗЗСО; мультимедійне обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні, психологічні прилади, сучасні комунікаційні технології, зокрема електронні.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма з підготовки майбутніх учителів до викладання предметів біології, основ здоров'я і здоров'я, безпеки та добробуту в закладах ЗСО, а також висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі знання для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної психології, здатних до психодіагностичної та психокорекційної роботи з різними віковими категоріями дітей і підлітків у закладах освіти; виявлення психологічних причин соціальної дезадаптації дітей і

	підлітків, вибору форм і змісту психокорекційної та психолого-профілактичної роботи; психологічного патронажу проблемних категорій дітей і підлітків (інваліди, діти з делінквентною, адиктивною поведінкою та ін.) тощо.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма забезпечує освіту за предметною спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у поєднанні зі спеціальністю «Психологія», що забезпечує конкурентоспроможність випускників на регіональному та національному ринку праці, успішне працевлаштування та можливість подальшої освіти.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професії (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010): 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти. 2445.2 Психологи
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-EHEA, 7 рівня EQF-LLL та 7 рівня НРК (другий рівень вищої освіти)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання; самонавчання, навчання через індивідуальну роботу, польові, педагогічні та психологічні практики. За умов дистанційного навчання навчальні заняття для здобувачів вищої освіти денної і заочної форм здійснюються в синхронному (Zoom, Google Meet, Skype, соціальних месенджерів Viber, Instagram, Telegram тощо) та асинхронному режимі (Google Classroom електронна пошта, соціальних мереж, форумів).
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, яка включає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної діяльності через використання різних форм контролю: поточне оцінювання (усне, письмове опитування, тестовий контроль, захист практичних/лабораторних та індивідуальних робіт, робота під час практичних/семінарських/лабораторних занять,

	захист проєктів), підсумкове оцінювання (усні та письмові екзамени, диференційовані заліки, заліки, захист курсових робіт, захист практики).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання у сфері середньої освіти, у професійній діяльності практичного психолога закладу освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання біології, основ здоров'я та інтегрованому курсу «Здоров'я, безпека та добробут» і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в ЗЗСО.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України. ЗК 2. Здатність поважати українську національну культуру та мультикультурність у суспільстві, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування державною та / або іноземною мовою з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети. ЗК 5. Здатність до критичного і системного мислення, генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології під час навчання та самопідготовки, професійної діяльності, до створення та обміну цифровим змістом, в тому числі для організації дистанційної роботи, захищати інформацію, зміст, особисті дані. ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями протягом життя, планувати та управляти власним часом для навчання та самопідготовки, до самопрезентації результатів своєї діяльності. ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<i>Мовно-комунікативна компетентність</i> ФК 1. Здатність розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово, слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах; забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою, формувати і розвивати мовно-комунікативні вміння і навички здобувачів освіти. <i>Предметно-методична, організаційна та оцінювально-аналітична компетентності</i> ФК 2. Здатність моделювати зміст навчання біології, основ здоров'я та здоров'я безпеки та добробуту відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, формувати в учнів ключові і предметні компетентності, здійснювати інтегроване навчання учнів; здатність планувати, організовувати та визначати ключові показники ефективності психологічної просвіти відповідно до визначених завдань, потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії.

	ФК 3. Здатність у процесі організації навчання, виховання і розвитку учнів добирати і використовувати сучасні і ефективні методики і технології, організовувати різні види і форми навчальної і пізнавальної діяльності учнів, у тому числі розвивати критичне мислення та формувати ціннісні ставлення; здатність обирати та практично застосовувати інструменти (методи, методики, процедури), види, форми та змістове наповнення психологічної просвіти, профілактики, діагностики і психологічної допомоги. ФК 4. Здатність здійснювати оцінювання, моніторинг та аналіз результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. ФК 5. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів; здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. ФК 6. Здатність розуміти основні теорії, поняття та концепції у галузі біології, здоров'я людини у достатньому обсязі для викладання курсів біології, основ здоров'я і здоров'я, безпеки та добробуту у закладах загальної середньої освіти та для здійснення дослідницької діяльності з цих предметів з учнями; оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел. ФК 7. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти, розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства у процесі професійної діяльності. <i>Інформаційно-цифрова компетентність</i>
--	--

ФК 8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформації, оперувати нею в професійній діяльності, ефективно використовувати цифрові технології в освітньому процесі та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.

Психологічна компетентність

ФК 9. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання), визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, їхній психоемоційний стан, забезпечувати розвиток їхньої самооцінки, Я-ідентичності, формувати мотивацію, забезпечувати розвиток здібностей учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, формувати спільноту здобувачів освіти, у якій поважають і враховують права кожного.

ФК 10. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту, планувати, організовувати та визначати, оцінювати ключові показники ефективності психологічної профілактики відповідно до визначених завдань, потреб, особливостей розвитку та вікових особливостей цільової аудиторії.

ФК 11. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, інтерпретувати результати психологічної діагностики, робити висновки та прогнози, формувати та надавати рекомендації учасникам освітнього процесу.

ФК 12. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни), планувати, реалізовувати та визначати ефективність психологічної допомоги відповідно до визначених завдань, прогнозувати вплив психологічної допомоги на результати навчання здобувача освіти, професійної діяльності педагогічних працівників та рівень безпеки освітнього середовища.

Емоційно-етична компетентність

ФК 13. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, дотримуватися норм професійної етики, усвідомлювати й поціновувати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

Компетентність психолого-педагогічного партнерства

ФК 14. Здатність до психолого-педагогічного партнерства, зокрема до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями, партнерської взаємодії з батьками, колегами (у рамках наставництва, супервізії тощо) в освітньому процесі, надавати психолого-педагогічну допомогу педагогічним працівникам в організації освітнього процесу та створенні, підтримці та розвитку психологічно безпечного освітнього середовища.

Інклюзивна компетентність

ФК 15. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, забезпечувати в освітньому середовищі підтримку та сприятливі умови для кожного учня та цільової аудиторії, залежно від їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Здоров'язбережувальна компетентність

ФК 16. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу, формувати в учнів культуру здорового та безпечного способу життя.

ФК 17. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу та освітню діяльність з питань формування, збереження і зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб, безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

ФК 18. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, зберігати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності.

	Прогностична, організаційна та оцінювально-аналітична компетентність ФК 19. Здатність планувати освітній процес та прогнозувати його результати, організовувати процес та осередки навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти, різні види й форми їхньої навчальної та пізнавальної діяльності; здатність здійснювати оцінювання та аналіз результатів навчання здобувачів освіти, формувати їхню спроможність до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання . Інноваційна компетентність ФК 20. Здатність здійснювати безпечні біологічні і психологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі. ФК 21. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності та застосовувати різноманітні підходи до розв’язання проблем у педагогічній і психологічній діяльності. Здатність до навчання впродовж життя ФК 22. Здатність визначати умови та ресурси професійного самовдосконалення, навчання, саморозвитку впродовж життя, отримувати та надавати підтримку колегам у професійному розвитку. Рефлексивна компетентність ФК 23. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної і психологічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (РН)	РН 1. Вміє формулювати думку логічно, доступно пояснювати інформацію, дискутувати, обстоювати власну позицію, узагальнювати інформацію та презентувати результати власних досліджень. Знає норми і стилі української літературної мови, використання усного та писемного мовлення, стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу. РН 2. Демонструє розуміння та бере на себе відповідальність за просування високих стандартів грамотності

та правильного використання державної мови; здатний спілкуватися державною та / або іноземною мовою з представниками інших професійних груп різного рівня.

РН 3. *Знає* історичні етапи розвитку предметної області.

РН 4. *Здатний* цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в психолого-педагогічній діяльності фундаментальними світовими та національними цінностями (включаючи демократію, верховенство закону, свободу особистості, взаємоповагу, толерантність), етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

РН 5. *Усвідомлює* цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

РН 6. *Знає, розуміє, вміє застосовувати* принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання біології, основам здоров'я і здоров'ю, безпеці та добробуту в закладах загальної середньої освіти.

РН 7. *Оперує* базовими категоріями та поняттями спеціальності.

РН 8. *Застосовує* національні стандарти середньої освіти та досвід у професійній діяльності.

РН 9. *Вміє* використовувати цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси, працювати з операційними системами, он-лайн сервісами, за стосунками, файлами, мережею Інтернет; уникати небезпек в інформаційному просторі та критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел.

РН 10. *Добирає і застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків. Здатний здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

РН 11. *Володіє формами та методами* виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, *уміє* відстежувати динаміку особистісного розвитку учнів.

	РН 12. Володіє системою необхідних сучасних знань з біології, здоров'я людини, методик навчання та виховання, демонструє критичне розуміння подій та явищ в предметній сфері професійної діяльності та готовність до застосування набутих знань. РН 13. <i>Знає, розуміє і здатний використовувати рекомендації з методики навчання біології, основ здоров'я і здоров'я, безпеки та добробуту для виконання освітньої програми в закладах загальної середньої освіти; вміє</i> планувати та здійснювати ефективне навчання та виховання учнів. РН 14. <i>Характеризує</i> живі організми й системи різного рівня з використанням теорій і методів сучасної біології, володіє різними методами розв'язування задач з біології. РН 15. <i>Добирає</i> міжпредметні зв'язки курсів біології в закладах загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності. РН 16. <i>Застосовує</i> методи інноваційних технологій для ефективного засвоєння учнями знань, що складають основу предметів: астрономії, біології, географії, екології, фізики, хімії, та розвитку загально навчальних і спеціальних умінь, способів діяльності. РН 17. <i>Вміє</i> аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. РН 18. <i>Вміє</i> організовувати фенологічні спостереження та ведення щоденників спостережень, здійснювати краєзнавчу, природоохоронну роботу, використовувати її результати у освітньому процесі. <i>Вміє</i> організовувати та проводити різні види екскурсій, складати план-конспект екскурсії, оформляти результати екскурсійної діяльності. РН 19. <i>Розуміє</i> закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. Пропонує власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та
--	---

	аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання). РН 20. <i>Розуміє і характеризує</i> стратегію сталого розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між навколишнім середовищем і людиною. <i>Здатний</i> здійснювати навчання і виховання учнів на засадах сталого розвитку. РН 21. <i>Вміє</i> обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. РН 22. <i>Знає</i> закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів і цільової аудиторії, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків; <i>здатний</i> здійснювати психологічний патронаж проблемних категорій дітей і підлітків (інваліди, діти з делінквентною, адиктивною поведінкою тощо). РН 23. <i>Знає</i> та <i>розуміє</i> особливості навчання різнорідних груп учнів, <i>застосовує</i> диференціацію навчання, <i>організовує</i> освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів. РН 24. <i>Здатний</i> розвивати ефективні професійні стосунки з колегами, брати на себе відповідальність за самовдосконалення шляхом відповідного професійного розвитку, відповідаючи на поради та відгуки колег. РН 25. <i>Здатний проєктувати</i> психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, ефективно працювати автономно та в команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. РН 26. <i>Уміє</i> створити оптимальні умови навчального процесу з урахуванням гігієнічних норм і індивідуальних особливостей учнів, які сприяють збереженню здоров'я і всебічному розвитку особистості з позицій здорового способу життя. РН 27. <i>Уміє</i> здійснювати пошук новітніх техніко-технологічних й організаційних рішень, спрямованих на
--	---

	впровадження у освітній процес перспективних здоров'язбережувальних розробок та сучасного обладнання. РН 28. <i>Знає</i> основні принципи збереження й зміцнення здоров'я, вміє надавати першу домедичну допомогу, формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя; застосовує в освітньому процесі здоров'язбережувальні та оздоровчі технології. Уміє формувати, здійснювати і аналізувати виконання положень політики охорони здоров'я на відповідному рівні для запобігання або мінімізації негативного впливу на здоров'я людини. РН 29. Вміє складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т. ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). РН 30. Вміє складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів. РН 31. <i>Здійснює</i> експериментальні дослідження, <i>збирає, інтерпретує</i> результати досліджень. Здатний рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів дослідження, формулювати аргументовані висновки та презентувати їх. РН32. <i>Здатний</i> до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним; до безперервного особистісного та професійного розвитку. РН 33. Вміє визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам та враховувати у власному професійному розвитку зміни в системі освіти, в діяльності закладу освіти, в учнівському колективі.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Визначається ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою КМУ № 1187 від 30.12.2015 р. (у редакції постанови Кабінету

	Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365): наявність не менше двох фахових докторів наук, професорів. Забезпечення лекційного курсу – не менше 50% викладачів з науковим ступенем та вченим званням, не менше 10% - докторів наук, професорів. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників відбувається кожні 5 років.
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії для проведення лекційних, практичних та лабораторних занять, обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень живих організмів та систем, мікро-, остео- та вологі препарати, мультимедійні, технічні засоби навчання, експозиції музею Природи факультету, комп'ютерний клас, сучасний шкільний кабінет біології та методики її викладання, сучасний шкільний кабінет фізики та методики її викладання. Не менше 30% навчальних аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційний пакет спеціальності (ОПІ, навчальні програми, силабуси), навчально-методичні комплекси дисциплін, фонди наукової бібліотеки університету, у тому числі передплачувані фахові періодичні видання та інституційний репозитарій, вільний доступ до статей наукометричних баз Scopus та WoS.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно укладених договорів
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність студентів та викладачів відповідно до угод про міжнародну академічну мобільність, зокрема: 1. programme of Erasmus + academic mobility in Gazi University, Turkey; 2. programme of Erasmus+ academic mobility in Afyon Kocatepe University(AKU), Turkey; 3. Варшавський Університет Менеджменту «Collegium Humanum», Польща (угода від 2021 р.);

	4. Дангарійський державний університет, Республіка Таджикистан (угода №4120-20 від 02.04.2021 р.); 5. Національна Академія Європейського Управління Освітою, Грузія (угода від 17.07.2021 р.); 5. Таджикиський аграрний університет імені Ш. Шотемур, Республіка Таджикистан (угода від 31.03.2021 р.); 6. Таджикиський державний педагогічний університет імені Садриддіна Айні, Республіка Таджикистан (угода від 31.03.2021 р.). 7. University of science and computer (STEKOM UNIVERSITY), Індонезія (угода від 25.07.2022 р.).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

1. **Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність**

1.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК.1	Українська мова за професійним спрямуванням	3	екзамен
ОК.2	Філософія	3	екзамен
ОК.3	Фізичне виховання	3	залік
ОК.4	Історія та культура України	3	екзамен
ОК.5	Інформаційні технології в освіті	3	залік
ОК.6	Іноземна мова за професійним спрямуванням	12	екзамен
ОК.7	Безпека життєдіяльності	3	залік
Всього за циклом загальної підготовки		30	
Цикл професійної підготовки			
ОК.8	Гістологія з основами цитології та ембріології	3	екзамен

ОК.9	Загальна психологія з практикумом	5	екзамен
ОК.10	Ботаніка та мікологія	8	залік, екзамен
ОК. 11	Зоологія	8	залік, екзамен
ОК.12	Анатомія людини	3	екзамен
ОК.13	Хімія: неорганічна та органічна	4	залік, екзамен
ОК.14	Педагогіка	7	екзамен
ОК.15	Вікова і педагогічна психологія	4	екзамен
ОК.16	Загальна екологія	3	екзамен
ОК.17	Здоров'я людини: вікова фізіологія та шкільна гігієна	3	залік
ОК.18	Фізіологія людини і тварин	4	екзамен
ОК.19	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК.20	Експериментальна психологія та психодіагностика	5	екзамен
ОК.21	Мікробіологія з основами вірусології та імунології	3	екзамен
ОК.22	Екологія рослин та тварин	3	залік
ОК.23	Фізіологія рослин	4	екзамен
ОК.24	Здоров'я людини: валеологія	3	екзамен
ОК.25	Біохімія та молекулярна біологія	3	екзамен
ОК.26	Основи інклюзивної освіти	3	залік
ОК.27	Основи психологічного консультування та психокорекції з практикумом	5	залік, екзамен
ОК.28	Соціальна психологія	3	екзамен
ОК.29	Генетика з основами селекції	3	екзамен
ОК.30	Методика навчання біології	5	екзамен
ОК.31	Методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»	3	екзамен
ОК.32	Психологічна служба в системі освіти	4	екзамен
ОК.33	Клінічна психологія	3	залік
ОК.34	Еволюційне вчення	3	екзамен
ОК.35	Курсова робота з біології / здоров'я людини	3	диференційова-ни й залік
ОК.36	Курсова робота з психології	3	диференційова-ни й залік

ОК.37	Курсова робота з методики навчання біології / Методики навчання інтегрованому курсу «Здоров'я, безпека та добробут»	3	диференційова-ни й залік
Всього за циклом професійної підготовки		117	
Практична підготовка			
ОК.38	Педагогічна та психологічна практика (безвідривна)	3	залік
ОК.39	Педагогічна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	4,5	диференційова-ни й залік
ОК.40	Психодіагностична та психокорекційна практики	6	диференційова-ни й залік
ОК.41	Виробнича педагогічна практика	9	диференційова-ни й залік
ОК.42	Навчальні (навчально-польові) практики	4,5	залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		27	
Підсумкова атестація			
ОК.43	Кваліфікаційна робота (написання та захист)	4	екзамен
ОК.44	Кваліфікаційний іспит з біології, здоров'я людини та методик їх навчання	0,5	екзамен
ОК. 45	Кваліфікаційний іспит з психології	0,5	екзамен
Всього на підсумкову атестацію:.....		5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ВК.1	Дисципліна 1	3	залік
ВК.2	Дисципліна 2	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ВК.3	Дисципліна 3	5	залік
ВК.4	Дисципліна 4	5	залік
ВК.5	Дисципліна 5	5	залік
ВК.6	Дисципліна 6	5	залік
ВК.7	Дисципліна 7	5	залік
ВК.8	Дисципліна 8	5	залік

ВК.9	Дисципліна 9	5	залік
ВК.10	Дисципліна 10	5	залік
ВК.11	Дисципліна 11	5	залік
ВК.12	Дисципліна 12	5	залік
ВК.13	Дисципліна 13	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент: Вибір дисциплін циклу загальної підготовки здійснюється із університетського каталогу вибірових дисциплін. Вибір дисциплін циклу професійної підготовки здійснюється із факультетського каталогу вибірових дисциплін.		61	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини та психологія)» предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у формі складання атестаційних екзаменів і захисту кваліфікаційної роботи:

- відкритий захист кваліфікаційної бакалаврської роботи із психології;
- кваліфікаційний іспит із біології, здоров'я людини і методик їх навчання;
- кваліфікаційний іспит із психологія.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Гарант ОПП, кандидат педагогічних наук,
доцент

Олеся МЕГЕМ

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної Ради. 2017. № 38-39. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання / пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф.Ю.М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с.
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України № 600 від 01.06.2017. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.
5. Наказ Міністерства освіти і науки України № 600 від 01.06.2016 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL :: http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip.
6. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020 р. Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". [Електронний ресурс]: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>.
7. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 .) URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
8. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010. Класифікатор професій із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України зі змінами, внесеними 25.10.2021 (Постанова КМУ №810) URL: https://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей (зі змінами). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.
10. Порядок внесення інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту державного зразка (в редакції Наказу Міністерства освіти і науки України № 1280 від 2025.10.2016). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0494-15>.
11. Про внесення змін до Порядку замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України № 1280 від 25.10.2016). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-16>.
12. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова кабінету міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. Дата оновлення 11.02.2017 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF>.
13. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення. Наказ МОН України №260 від 04.03.2024 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#Text> (дата звернення: 01.04.2024).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Компетентності	З К 1	З К 2	З К 3	З К 4	З К 5	З К 6	З К 7	З К 8	З К 9	З К 10	Ф К 1	Ф К 2	Ф К 3	Ф К 4	Ф К 5	Ф К 6	Ф К 7	Ф К 8	Ф К 9	Ф К 10	Ф К 11	Ф К 12	Ф К 13	Ф К 14	Ф К 15	Ф К 16	Ф К 17	Ф К 18	Ф К 19	Ф К 20	Ф К 21	Ф К 22	Ф К 23					
Освітні компоненти(предмети)																																						
OK 1			.			.			.		.																											
OK 2	.	.	.	.	.	.		.	.	.																						.	.					
OK 3		.							.	.									.								.	.										
OK 4	.	.	.								.											.																
OK 5						.	.		.	.			.					.																				
OK 6		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.																					.						
OK 7	.	.	.	.	.	.		.	.	.					.									.	.	.	.	.										
OK 8					.	.	.								.	.															.							
OK 9				.	.	.		.		.								.					.									.		.				
OK 10	.	.	.		.	.	.	.	.	.					.	.							.			.			.	.		.	.					
OK 11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					.	.	.													.		.		.				
OK 12			.		.	.	.	.	.	.					.	.		.					.							.								
OK 13			.		.	.	.	.	.	.					.	.		.				.		.					.	.								
OK 14	.		.	.		.		.	.	.			.	.			.					.			.	.	.	.		.			.	.				
OK 15				.	.	.		.		.							.					.									.		.					
OK 16	.	.		.	.	.		.	.	.		.			.	.	.						.	.	.	.	.				.	.	.					
OK 17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.													.			.	.					.	.					
OK 18			.		.	.	.	.	.	.					.	.		.					.							.								
OK 19			.	.	.	.	.	.	.	.				.	.	.		.		.	.									.	.	.	.					
OK 20	.	.	.	.	.	.		.		.							.	.	.		.	.	.	.														
OK 21	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.													
OK 22	.		.		.	.	.	.	.	.	.	.			.	.	.							.	.		.				.	.		.				
OK 23	.	.			.	.	.	.	.	.	.			.	.	.	.	.					.						.	.	.							
OK 24	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.													.			.	.	.				.						
OK 25	.	.			.	.	.	.	.	.	.			.	.	.	.	.					.						.	.	.							
OK 26			.	.		.		.		.							.			.		.		.		.									.			
OK 27	.	.	.	.	.	.		.		.							.	.	.		.	.	.	.														
OK 28	.	.	.		.	.		.		.							.	.		.	.	.	.															
OK 29					.	.	.			.					.	.										.			.									
OK 30	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.					.	.		.	.	.		.		.	.	.	.				
OK 31	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.												.	.		.	.	.				.		.					
OK 32			.	.		.		.		.									.			.		.		.									.			
OK 33	.	.	.	.	.	.		.		.								.	.	.	.	.	.	.														
OK 34				.	.	.		.		.					.	.																						

OK 35				.	.	.	.	.																			.			
OK 36				.	.	.	.	.						.													.	.	.	
OK 37				.	.	.	.	.						.						.		.	.				.	.	.	
OK 38	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.		.	.	.		.	.		.		.	.	.
OK 39	.		.	.		.		.	.	.			.	.			.					.			.	.		.		.
OK 40	.	.	.	.	.	.		.		.									.	.	.		.							
OK 41	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.					.	.		.	.	.	.	.	.
OK 42	.	.	.		.	.	.	.	.	.				.	.							.			.			.	.	.
OK 43	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.																		.	
OK 44				.	.	.	.	.	.	.				.						.		.	.				.	.	.	
OK 45		.	.	.	.	.	.	.	.	.				.	.	.						.								

**МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

Компетентності	Освітні компоненти(предмети)																																	
	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13	ПРН14	ПРН15	ПРН16	ПРН17	ПРН18	ПРН19	ПРН20	ПРН21	ПРН22	ПРН23	ПРН24	ПРН25	ПРН26	ПРН27	ПРН28	ПРН29	ПРН30	ПРН31	ПРН32	ПРН33	
OK 1	.	.																																
OK 2	.			.	.															.					.	.			.		.	.	.	.
OK 3				.							.														.		.							
OK 4	.	.		.	.																													
OK 5									.	.																							.	
OK 6	.			.																													.	
OK 7					.		.															.	.		.		.						.	
OK 8							.		.			.		.																			.	
OK 9				.												.		.						.									.	
OK 10	.		.			.	.	.	.			.		.	.		.						.		.									
OK 11			.				.					.		.																		.		
OK 12			.				.		.					.								.												
OK 13			.				.					.											.									.		
OK 14								.		.	.					.				.				.								.	.	
OK 15				.						.					.		.	.	.	.		.		.		.							.	
OK 16	.		.	.	.	.	.					.	.		.		.		.								.	.	.			.	.	.
OK 17		.		.	.		.		.			.										.		.		.	.	.				.	.	
OK 18			.				.		.				.									.											.	
OK 19	.					.	.			.																								
OK 20															.		.		.	.	.	.	.	.	.			.	.	.	.			
OK 21	.	.	.				.		.			.		.													.			.			.	
OK 22	.		.	.	.	.	.					.	.		.		.		.					.	.	.		.	.	.		.	.	.
OK 23	.	.	.	.	.		.	.	.	.		.		.	.	.			.				.							.	.			
OK 24		.		.	.		.		.			.										.		.	.	.	.			.			.	
OK 25	.	.	.	.	.		.	.	.	.		.		.		.			.				.							.	.			
OK 26															.		.	.		.	.		.	.		.							.	
OK 27															.		.		.		.	.	.	.	.	.		.	.	.				
OK 28				.										.		.		.		.		.		.		.								
OK 29	.						.		.			.		.												.				.			.	
OK 30	.	.		.	.				.	.	.	.	.		.	.		.		.			.	.	.	.					.	.		.
OK 31		.		.	.		.		.			.									.			.	.	.	.	.				.		
OK 32															.		.	.		.	.		.	.		.								

OK 33																		.		.		.	.	.	.	.	.				.	.	.		
OK 34												.		.	.																				
OK 35										.	.							.																	
OK 36										.	.							.																	
OK 37										.	.						.		.		.									.		.			
OK 38	.	.		.	.				.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	
OK 39							.		.	.							.				.										.	.	.		
OK 40																.		.		.	.	.	.	.	.	.	.			.	.	.	.		
OK 41	.	.		.	.		.		.	.	.	.	.		.	.		.		.		.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
OK 42	.		.			.	.	.	.			.		.	.	.		.					.												
OK 43	.			.																												.			
OK 44									.	.							.		.		.								.		.				
OK 45	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.